

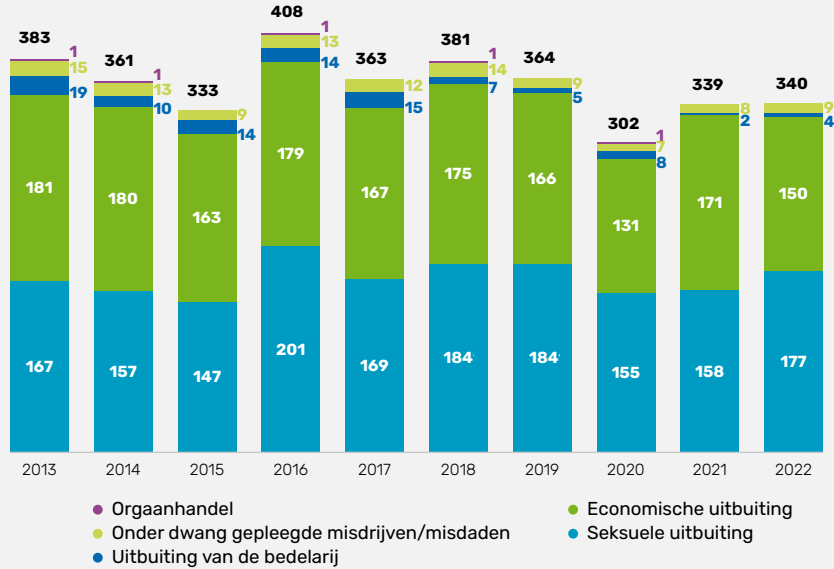
1. Mensenhandel

Inbreuken mensenhandel (gegevens van de politie)

Geregistreeerde inbreuken mensenhandel 2013-2022

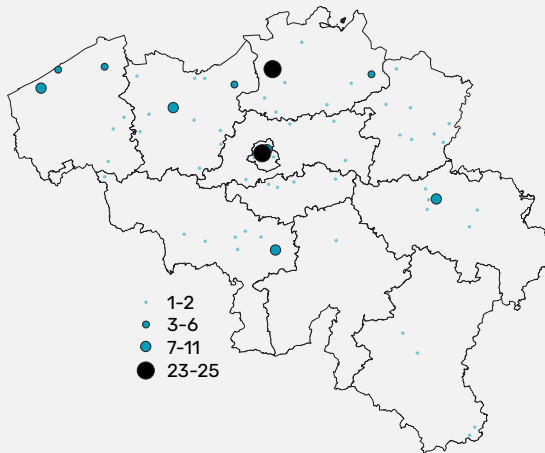
In 2022:

- Werden er 340 inbreuken inzake mensenhandel vastgesteld door de politiediensten, een gelijkaardig aantal als het jaar voordien.
- Blijven seksuele (52%) en economische uitbuiting (44%) de voornaamste gedetecteerde inbreuken inzake mensenhandel.
- Werden er ook 9 gevallen van onder dwang gepleegde misdrijven/misdaden gedetecteerd, alsook 4 gevallen van uitbuiting van de bedelarij.

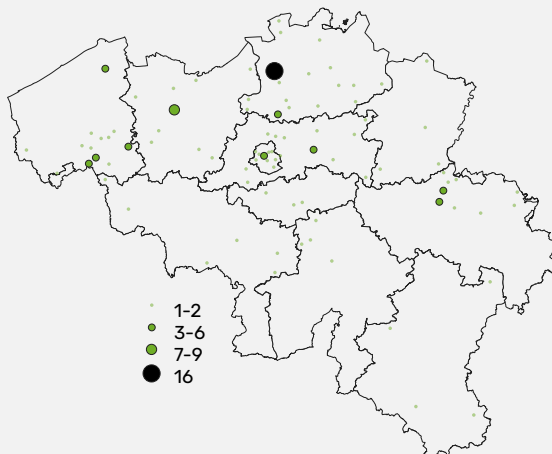
Geregistreeerde inbreuken inzake seksuele uitbuiting

In 2022 werd **seksuele uitbuiting** het vaakst gedetecteerd in de grote centrumsteden zoals Brussel-Hoofdstad (46 inbreuken in de 19 gemeenten), Antwerpen (23), Gent (9) en Luik (9).

Geregistreeerde inbreuken inzake economische uitbuiting

De meeste inbreuken inzake mensenhandel met het oog op **economische uitbuiting** werden vastgesteld in de steden Antwerpen (16 inbreuken), Brussel-Hoofdstad (16 inbreuken in de 19 gemeenten) en Gent (9). In tegenstelling tot wat het geval is bij seksuele uitbuiting, is de geografische spreiding groter en lijken de geregistreeerde inbreuken veel minder gebonden aan centrumstedelijke milieus.

RSZ-inspectiedienst (ECOSOC-teams) – Mensenhandel met het oog op economische uitbuiting

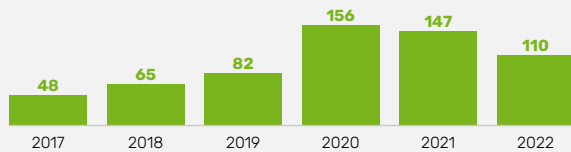
Om de werkzaamheden van de ECOSOC-teams en hun rol in de strijd tegen mensenhandel voor te stellen, wordt er gebruikgemaakt van twee indicatoren:

- Het jaarlijkse aantal vermoedelijke slachtoffers van mensenhandel uit afgesloten onderzoeken die op basis van strafrapporten of processen-verbaal werden doorverwezen naar de gerechtelijke autoriteiten.
- Het jaarlijkse aantal opgestelde checklists. Voor elk vermoedelijk slachtoffer wordt er een checklist opgesteld zodra er voldoende indicaties zijn dat het om een mogelijke situatie van mensenhandel gaat, ongeacht de status van het onderzoek (bij aanvang, tijdens of op het einde).

» Voor meer informatie over de resultaten van de inspectiediensten van de RSZ, zie de externe bijdrage aan het einde van dit deel.

Niet elk onderzoek dat afgesloten is werd datzelfde kalenderjaar geopend. Sommige onderzoeken nemen meerdere maanden of jaren in beslag. Dat is ook de reden waarom het aantal vermoedelijke slachtoffers uit de afgesloten onderzoeken niet hetzelfde is als het aantal vermoedelijke slachtoffers uit de checklists.

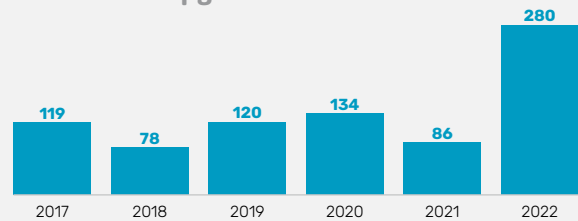
Vermoedelijke slachtoffers in afgesloten onderzoeken

In 2022 werden er 110 vermoedelijke slachtoffers van mensenhandel doorverwezen naar de gerechtelijke autoriteiten naar aanleiding van een afgesloten onderzoek. Dat is een kwart minder dan in 2021. Mannen vormen de grote meerderheid van deze slachtoffers (100). Net zoals in 2021 is er een opvallend grote groep Roemeense slachtoffers. Zij werden tewerkgesteld in de land- en tuinbouwsector.

Nationaliteit	Land- en tuinbouw	Bouw	Vervoer over land	Kleinhandel	Garages	Horeca	Huishoudelijk werk	Andere	Totaal
Roemenië	29	7							36
Litouwen			7						7
Slovakije		7							7
Bulgarije		6							6
Afghanistan				1	4				5
België							5		5
Marokko			1	2				2	5
Brazilië			1			1	1	1	4
Nigeria								4	4
Wit-Rusland			3						3
Ivoorkust								3	3
Oekraïne				3					3
Burkina Faso						2			2
Congo								2	2
Eritrea				2					2
Guinee-Bissau								2	2
India		2							2
Andere		1	1	1	1	2	2	4	12
Totaal	29	23	13	9	5	5	3	23	110

Opgestelde checklists

In 2022 werden er 280 checklists opgesteld. Met andere woorden: er zijn meer dan drie keer zoveel slachtoffers gedetecteerd als in 2021. Dat aantal wordt sterk beïnvloed door de grootschalige inbreuken zoals die werden vastgesteld op verschillende werven in de zomer van 2022.

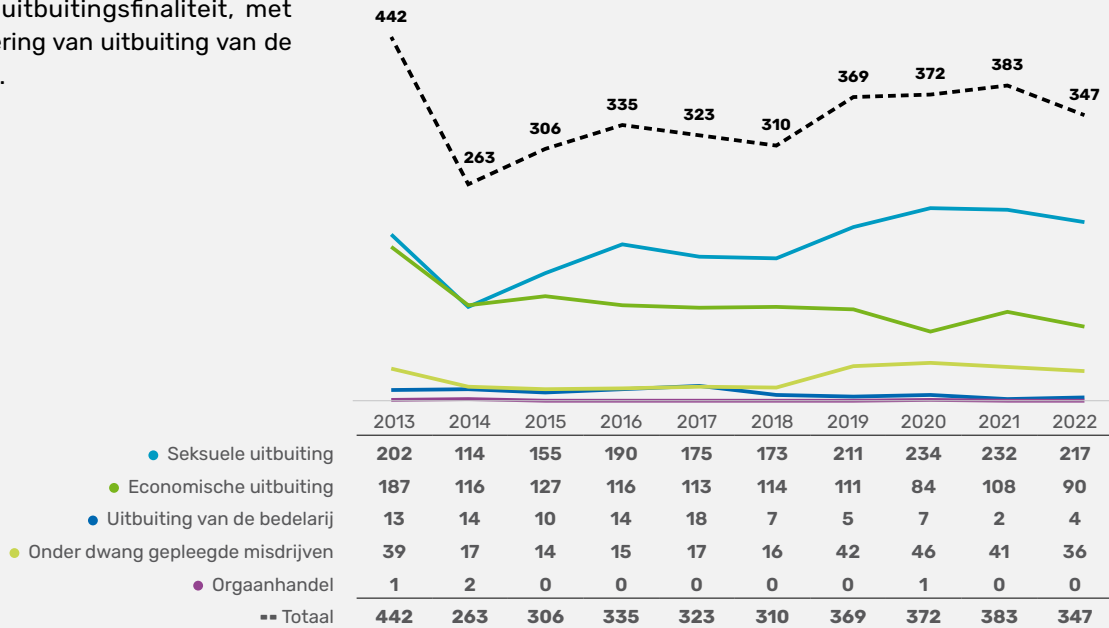
Nationaliteit	Bouw	Land- en tuinbouw	Voeding	Kleinhandel	Horeca	Overige persoonlijke diensten	Vervoer over land	Huishoudelijk werk	Schoonmaak	Andere	Totaal
Turkije	87										87
Filipijnen	43										43
Bangladesh	30										30
Roemenië	26										26
Oekraïne	18		3								21
Brazilië	8		3		1		1	1	1		15
Marokko	5		2				2			2	11
Slovakije	7										7
China					1	3					4
Iran					2				2		4
Ivoorkust										3	3
Spanje						2		1			3
Polen	3										3
Afghanistan				1							1
Congo										2	2
Eritrea				2							2
Guinee										2	2
India	2										2
Pakistan				2							2
Andere	2	1	1	2	3			1		1	11
Totaal	205	27	9	7	7	5	3	3	3	11	280

Strafzaken voor mensenhandel bij de parketten

In 2022:

- Zijn er 347 strafzaken bij de correctionele parketten binnengekomen wegens mensenhandel, een minieme daling ten opzichte van 2021.
- Deze daling wordt vastgesteld bij elke uitbuitingsfinaliteit, met uitzondering van uitbuiting van de bedelarij.

Een **nieuwe strafzaak** wordt geopend op basis van een aanvankelijk proces-verbaal (op basis van een navolgend pv wordt geen nieuwe strafzaak geopend). Een nieuwe strafzaak kan ook worden geopend op basis van een klacht of een burgerlijke partijstelling.

Een op de drie strafzaken die in 2022 zijn binnengekomen was op 7 mei 2023 geregistreerd als behandeling zonder strafrechtelijke vervolging

Van de 347 strafzaken die in de loop van 2022 bij de parketten zijn binnengekomen waren er op 7 mei 2023 117 zaken geregistreerd als behandeling zonder strafrechtelijke vervolging.

Deze beslissing werd in 90 gevallen genomen omdat de zaak niet tot een vervolging kon leiden (vooral omwille van een gebrek aan bewijslast of niet te identificeren daders). In 27 gevallen werd de vervolging niet-opportuun geacht.

Methodologische opmerkingen

- Het betreft hier gegevens uit de Gegevensbank van het College van procureurs-generaal, zoals vastgesteld op 7 mei 2023.
- Ze gaan over het aantal strafzaken die bij de correctionele parketten (met inbegrip van het federaal parket) zijn binnengekomen en zijn beperkt tot de inbreuken gepleegd door meerderjarigen.
- De zaken die bij het parket van Eupen binnenkomen worden pas sinds 19 februari 2019 opgenomen. De jaren voordien werd daarmee geen rekening

gehouden door een probleem in de harmonisering van het IT-systeem.

- Er bestaat een risico op dubbele telling van de strafzaken die voor beschikking naar een ander arrondissement worden doorverwezen of wanneer die naar een andere afdeling van hetzelfde gerechtelijke arrondissement worden verwezen.
- Bij elke strafzaak kunnen een of meerdere beklagden betrokken zijn.

Ressort: omschrijving van de territoriale bevoegdheid van een jurisdictie. België is verdeeld in vijf grote gerechtelijke ressorten met telkens een hof van beroep. Elk hof van beroep is bevoegd voor verschillende gerechtelijke arrondissementen.

- Antwerpen → Antwerpen en Limburg
- Brussel → Brussel (Brussel en Halle-Vilvoorde), Leuven en Waals-Brabant
- Gent → West-Vlaanderen en Oost-Vlaanderen
- Luik → Luik, Eupen, Namen en Luxemburg
- Bergen → Henegouwen

Ressort Antwerpen

- Het totale aantal nieuwe strafzaken mensenhandel daalt voor het derde jaar op rij.
- Deze beweging wordt aangedreven door de daling van het aantal nieuwe strafzaken wegens seksuele uitbuiting.

Ressort Brussel

- In 2022 werden er 100 nieuwe strafzaken wegens mensenhandel opgetekend, het hoogste aantal van alle ressorten.
- Een licht stijgende trend sinds 2018.
- Bijna acht op de tien nieuwe strafzaken hadden betrekking op seksuele uitbuiting (77).

Ressort Gent

- Het totale aantal nieuwe strafzaken wegens mensenhandel blijft de afgelopen jaren relatief stabiel.

Ressort Luik

- Het totale aantal nieuwe strafzaken wegens mensenhandel daalt voor het tweede jaar op rij.
- Deze evolutie wordt aangedreven door de daling van het aantal nieuwe strafzaken wegens economische uitbuiting.

Ressort Bergen

- Een groot deel van de nieuwe strafzaken wegens mensenhandel had betrekking op onder dwang gepleegde misdrijven, een opvallende trend die zich sinds 2019 doorzet.

Deze merkwaardige tendens werd gesignaleerd aan de betrokken diensten en wordt op het moment van de redactie van dit verslag verder onder de loep genomen.

Federaal parket

- Sinds kort worden er alsmaar meer nieuwe strafzaken geregistreerd door het federaal parket, al blijven de absolute aantallen relatief beperkt.
- In 2022 hadden alle nieuwe strafzaken betrekking op seksuele uitbuiting.

Nomenclatuur van de inbreuken

■ Seksuele uitbuiting	37L	art. 433quinquies § 1, 1° Sw.
■ Economische uitbuiting	55D	art. 433quinquies § 1, 3° Sw.
■ Uitbuiting van de bedelarij	29E	art. 433quinquies § 1, 2° Sw.
■ Gedwongen misdrijf/misdaad	55F	art. 433quinquies § 1, 5° Sw.
■ Orgaanhandel	55E	art. 433quinquies § 1, 4° Sw.

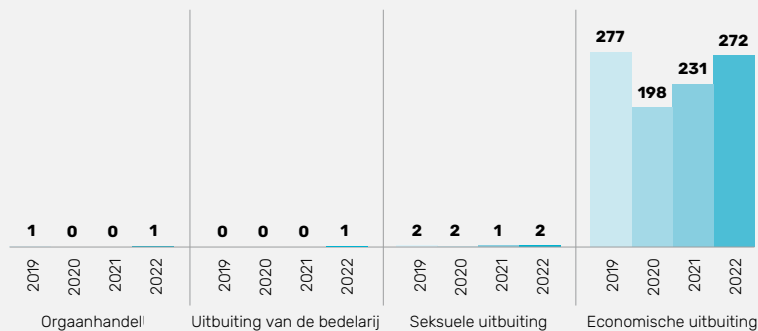

Strafzaken voor mensenhandel bij de arbeidsauditoraten

In 2022:

- Zijn er 276 strafzaken bij de arbeidsauditoraten binnengekomen wegens mensenhandel, een stijging met bijna 20% ten opzichte van 2021.
- Gelet op de specifieke bevoegdheden van het arbeidsauditoraat betreft het gros van deze zaken economische uitbuiting (272).
- Toch werden er ook 2 nieuwe strafzaken geopend voor seksuele uitbuiting, een voor orgaanhandel en een voor uitbuiting van de bedelarij.

Aantal binnengekomen strafzaken wegens mensenhandel bij de arbeidsauditoraten

Arbeidsauditoraat	Nieuwe strafzaken wegens economische uitbuiting in 2022
Antwerpen	68
Gent	67
Brussel	51
Luik	35
Halle-Vilvoorde	18
Leuven	16
Waals-Brabant	9
Henegouwen	8
Totaal	272

Specifiek voor de zaken wegens economische uitbuiting:

- Werden de dossiers voornamelijk geregistreerd door de arbeidsauditoraten van Antwerpen, Gent (elk goed voor 25% van het totaal), Brussel (19%) en Luik (13%).
- De arbeidsauditoraten van Henegouwen en Waals-Brabant tekenden met respectievelijk 8 en 9 dossiers het kleinste aantal binnengekomen strafzaken op.

10% van de strafzaken die in 2022 zijn binnengekomen was op 7 mei 2023 geregistreerd als behandeling zonder strafrechtelijke vervolging

Van de 276 strafzaken die in de loop van 2022 bij de arbeidsauditoraten zijn binnengekomen waren er op 7 mei 2023 28 zaken geregistreerd als behandeling zonder strafrechtelijke vervolging.

Deze beslissing werd in 23 gevallen genomen omdat de zaak niet tot een vervolging kon leiden wegens een gebrek aan bewijslast.

Methodologische opmerkingen

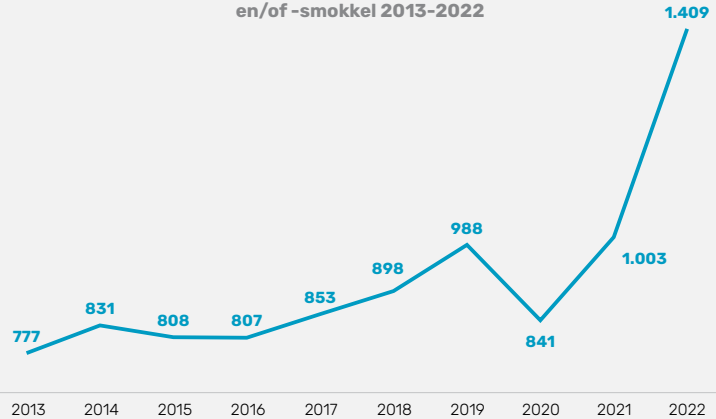
- Het betreft hier gegevens uit de Gegevensbank van het College van procureurs-generaal, zoals vastgesteld op 7 mei 2023.
- Ze gaan over het aantal strafzaken die bij de arbeidsauditoraten zijn binnengekomen en zijn beperkt tot de inbreuken gepleegd door meerderjarigen.
- Deze gegevens zijn beschikbaar vanaf 2019.
- Er bestaat een risico op dubbele telling van de strafzaken die voor beschikking naar een ander arrondissement worden doorverwezen of wanneer ze naar een andere afdeling van hetzelfde gerechtelijke arrondissement worden verwezen.
- Bij elke strafzaak kunnen een of meerdere beklagden betrokken zijn.

Aanmeldingen bij de gespecialiseerde centra

Het jaarlijkse **aantal meldingen** bij de gespecialiseerde centra zit de jongste jaren heel sterk in de lift. Zo werden er in 2022 meer dan 1.400 vermoedelijke slachtoffers aangemeld, een stijging met 40% ten opzichte van het jaar voordien.

Deze scherpe stijging valt mee te verklaren door de gevallen van grootschalige uitbuiting zoals die vastgesteld werden op verschillende werven in de zomer van 2022.

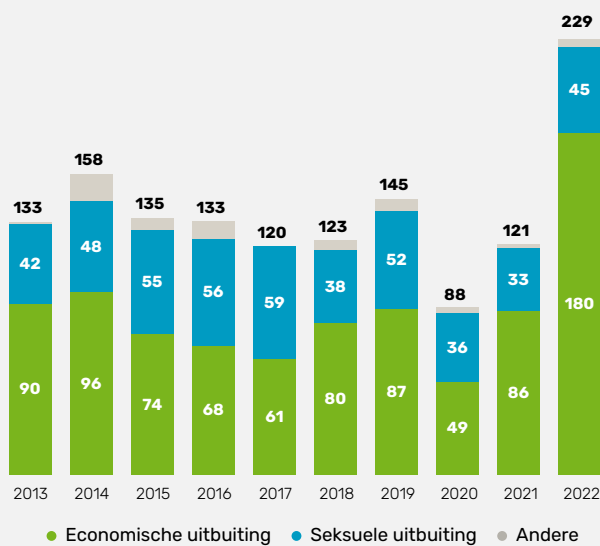
Aantal meldingen van vermoedelijke slachtoffers mensenhandel en/of -smokkel 2013-2022

Bron: Payoke, PAG-ASA, Sürya

Nieuw opgestarte begeleidingen van slachtoffers van mensenhandel door de gespecialiseerde centra

Aantal opgestarte begeleidingen slachtoffers mensenhandel naar uitbuitingsfinaliteit 2013-2022

In 2022:

- Werd er voor 228 slachtoffers van mensenhandel een begeleiding opgestart, bijna een verdubbeling ten opzichte van 2021. Bij een slachtoffer werden twee uitbuitingsfinaliteiten vastgesteld, deze begeleiding werd in de figuur dan ook tweemaal opgenomen (229 in plaats van 228).
- Onder deze nieuwe begeleidingen is er een recordaantal van **180 slachtoffers van economische uitbuiting**, met de Filipijnen (67), Bangladesh (31) en Marokko (27) als de voornaamste nationaliteiten.
- Daarnaast stapten er **45 slachtoffers van seksuele uitbuiting** in een begeleidingstraject, met Brazilië (12), Nigeria (5) en Afghanistan (5) als voornaamste nationaliteiten. Opvallend: vier van deze Afghaanse slachtoffers zijn minderjarige jongens.
- De vier overige begeleidingen werden opgestart voor slachtoffers van onder dwang gepleegde misdrijven.

Er is sprake van een **begeleiding** zodra de eerste fase (reflectieperiode) is opgestart, dus zodra een bijlage 15 is uitgevaardigd.

» Zie het onderdeel "Documenten uitgereikt door de Dienst Vreemdelingenzaken" voor meer informatie.

De gegevens over de nieuwe begeleidingen volstaan niet om de omvang van het werk van de gespecialiseerde centra weer te geven.

De duurtijd van de begeleiding kan meerdere jaren in beslag nemen maar komt hier niet aan bod als indicator. De cijfers van de Dienst Vreemdelingenzaken over de

verlenging van de documenten in het kader van de procedure mensenhandel zijn daar wel een mogelijke indicator van.

Bron: Payoke, PAG-ASA, Sürya

Nieuw opgestarte begeleidingen van slachtoffers mensenhandel in 2022 per type en nationaliteit

Nationaliteit	Economische uitbuiting				Seksuele uitbuiting					Onder dwang gepleegde misdrijven				Totaal	
	Vrouwen		Mannen		Vrouwen		Mannen		X	Vrouwen		Mannen			
	<18	≥18	<18	≥18	<18	≥18	<18	≥18	<18	≥18	<18	≥18			
Filipijnen			67										67		
Bangladesh			31										31		
Marokko	3		24	1	1		1						30		
Afghanistan			9				4	1					14		
Brazilië			1		12								13		
Roemenië	1		3	1	3								8		
Nigeria	1		2		5								8		
Ivoorkust			6										6		
Iran	2		2										4		
Oekraïne	2		1										3		
Servië	1									2			3		
Peru					2				1				3		
Ghana			2		1								3		
Spanje	1		1		1								3		
China			2		1								3		
Nederland	2				1								3		
Algerije			2										2		
Angola			1		1								2		
Tunesië			1	1									2		
Soedan			1										1		
Hongarije					1								1		
Palestina			1										1		
België					1								1		
Senegal			1										1		
Madagaskar					1								1		
Suriname			1										1		
Benin					1								1		
Ethiopië			1										1		
Venezuela					1								1		
Rwanda								1					1		
Congo-Brazzaville			1										1		
Irak			1										1		
Bosnië-Herzegovina										1			1		
Colombia			1										1		
Syrië			1										1		
Albanië												1	1		
Guinee			1										1		
Ecuador	1												1		
Pakistan			1										1		
Niger					1								1		
Totaal	0	14	0	166	6	31	4	3	0	1	3	0	0	1	229

Slachtoffers mensenhandel die in de procedure zijn gestapt (DVZ)

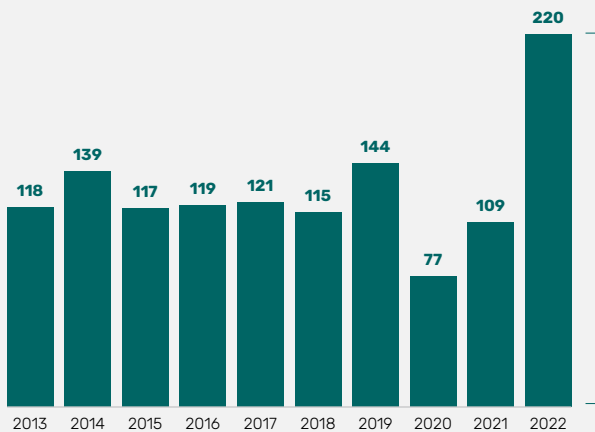
In België komen slachtoffers van mensenhandel die ermee instemmen om samen te werken met de gerechtelijke overheden in aanmerking voor een specifiek verblijfsstatuut (artikel 61/2 tot 61/5 van de vreemdelingenwet).

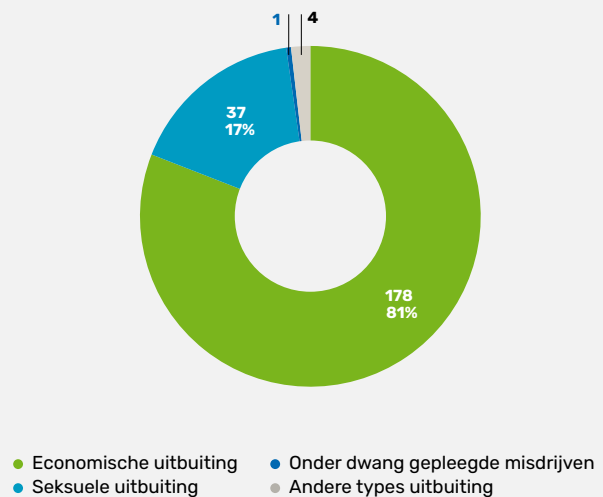
Dat is mogelijk onder drie basisvoorwaarden, met name dat het slachtoffer:

- Medewerking verleent aan het strafonderzoek mensenhandel;
- Het contact met de uitbuiters verbreekt;
- Zich laat begeleiden door een van de gespecialiseerde centra.

Aantal slachtoffers mensenhandel die in de procedure zijn gestapt

Slachtoffers mensenhandel die in de procedure zijn gestapt in 2022 per type uitbuiting

Een verdubbeling van het aantal slachtoffers van mensenhandel die in de procedure zijn gestapt, vooral bij economische uitbuiting

De categorie "**andere types uitbuiting**" heeft betrekking op gevallen waarvoor het type uitbuiting op het ogenblik van de eerste aanvraag nog niet duidelijk is bepaald.

In 2022:

- Zijn er 220 slachtoffers van mensenhandel in de procedure gestapt, een verdubbeling ten opzichte van het jaar voordien.
- Deze verdubbeling doet zich overduidelijk voor bij de slachtoffers van economische uitbuiting (178 personen) en kadert dan ook binnen de gevallen van grootschalige uitbuiting die werden vastgesteld op verschillende werven in de zomer van 2022.
- Daarnaast stapten 37 slachtoffers van seksuele uitbuiting in de procedure, een aantal dat relatief stabiel blijft in de voorbije jaren. 1 slachtoffer moest onder dwang misdrijven plegen.
- Volgens de gegevens van DVZ is er in 2022 geen enkel slachtoffer van orgaanhandel of uitbuiting van de bedelarij in de procedure gestapt. Er wordt wel melding gemaakt van 4 slachtoffers van een "ander type uitbuiting".

Opmerking: De Dienst Vreemdelingenzaken wenst bepaalde informatie niet vrij te geven om de identificatie van de betrokkenen uit te sluiten.

Van de 178 slachtoffers van mensenhandel met het oog op economische uitbuiting in 2022:

- Is de overgrote meerderheid mannelijk (168), al is er ook sprake van 10 vrouwelijke slachtoffers.
- Wat de nationaliteit van deze slachtoffers betreft, is er een grote groep Filipijnen (67), Bengalen (32) en Marokkanen (26). Het relatief grote aantal slachtoffers met de Filipijnse of Bengaalse nationaliteit steekt schril af tegenover de voorbije tien jaar. In de periode 2013-2021 stapten er in totaal 2 Filipijnen en 7 Bengalen in de procedure.

Van de 37 slachtoffers van mensenhandel met het oog op seksuele uitbuiting in 2022:

- Gaat het voornamelijk om vrouwelijke slachtoffers (31), al is er ook sprake van 6 mannelijke slachtoffers.
- Naar nationaliteit betreft het een grote groep Braziliaanse slachtoffers (11), gevolgd door Nigeriaanse (6) en Roemeense (4) slachtoffers.

Slachtoffers mensenhandel die in de procedure zijn gestapt naar leeftijd, geslacht en type uitbuiting

		0-17	18-25	26-30	31 jaar en +	Totaal	Mannen	Vrouwen
Seksuele uitbuiting	2019	3	28	12	9	52	3	49
	2020	0	7	12	7	26	3	23
	2021	1	6	7	12	26	2	24
	2022	3	13	11	10	37	6	31
Economische uitbuiting	2019	7	13	11	57	88	65	23
	2020	2	8	6	32	48	37	11
	2021	5	9	14	52	80	62	18
	2022	4	9	20	145	178	168	10
Uitbuiting van de bedelarij	2019	1	1	0	1	3	1	2
	2020	0	1	0	0	1	0	1
	2021	0	1	0	0	1	0	1
	2022	0	0	0	0	0	0	0
Onder dwang gepleegde misdrijven	2019	0	0	0	0	0	0	0
	2020	0	0	0	0	0	0	0
	2021	0	0	0	0	0	0	0
	2022	0	0	0	1	1	1	0
Andere types uitbuiting	2019	0	0	1	0	1	0	1
	2020	2	0	0	0	2	0	2
	2021	1	0	0	1	2	2	0
	2022	3	1	0	0	4	3	1
Totaal	2019	11	42	24	67	144	69	75
	2020	4	16	18	39	77	40	37
	2021	7	16	21	65	109	66	43
	2022	10	23	31	156	220	178	42

Documenten uitgereikt door de Dienst Vreemdelingenzaken aan slachtoffers van mensenhandel en -smokkel

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
BGV 45 dagen	28	32	17	10	3	0	0	0	0	0
Bijlage 15	0	0	0	0	20	44	43	16	42	49
Attest van immatriculatie (AI)	117	133	114	116	112	113	136	80	98	204
Verlenging AI	15	11	22	26	31	19	16	7	6	4
Mensenhandel/										
A-kaart	98	84	90	84	97	91	108	78	62	140
Mensensmokkel										
Verlenging A-kaart	458	443	425	413	383	348	370	384	398	395
B-kaart	44	33	36	49	50	61	42	29	25	35
Humanitair										
A-kaart	2	2	6	2	0	3	3	5	0	1
Verlenging A-kaart	31	30	29	20	29	20	26	34	40	49
B-kaart	24	21	36	22	23	18	26	13	22	14
Totaal	817	789	775	742	748	717	770	646	693	891

In 2022:

- Nam de Dienst Vreemdelingenzaken 891 positieve beslissingen inzake de uitreiking of verlenging van een verblijfstitel. Deze betreffen zowel nieuwe slachtoffers die in 2022 in de procedure stapten als diegenen die zich al in de erkenningsprocedure voor het slachtofferstatuut bevonden en tegenover wie eerder al een of meerdere beslissingen werden genomen.
- Werden er veel attesten van immatriculatie en A-kaarten toegekend, goed voor meer dan een verdubbeling ten opzichte van 2021. Deze verdubbeling wordt sterk aangedreven door een aantal nationaliteiten (zoals Filipijnen en Bengalen) die als slachtoffers opdoken binnen de gevallen van grootschalige uitbuiting die werden vastgesteld op verschillende werven in de zomer van 2022.

Bijlage 15

Na de aanmelding van het slachtoffer bij een van de gespecialiseerde centra vraagt het centrum dat verblijfsdocument aan. De bijlage 15 is geldig voor 45 dagen en omspannt de zogenaamde reflectieperiode. Binnen dat tijdsbestek heeft het slachtoffer de tijd om te beslissen om ofwel mee te werken aan het strafonderzoek, of om van die procedure af te zien. Indien het slachtoffer meteen overgaat tot het afleggen van verklaringen en/of het neerleggen van een klacht, wordt er geen bijlage 15 aangevraagd maar een attest van immatriculatie. Sinds 21 mei 2017 vervangt de bijlage 15 het bevel om het grondgebied te verlaten (BGV) – 45 dagen. De juridische grondslag en de voorwaarden voor het verkrijgen zijn niet veranderd, het type document wel.

Attest van immatriculatie

Indien het slachtoffer beslist om mee te werken aan het strafonderzoek (afleggen van verklaringen en/of neerleggen van een klacht), vraagt het centrum een attest van immatriculatie aan.

Dat is geldig voor een periode van drie maanden en kan eenmalig worden verlengd met drie maanden mits het dossier nog in behandeling is door het parket.

A-kaart

Deze verblijfstitel is geldig voor zes maanden en wordt uitgereikt onder verschillende voorwaarden, onder meer dat de magistraat instemt met de kwalificatie van het slachtofferschap. Deze kan worden verlengd voor dezelfde duur zolang de gerechtelijke procedure loopt.

B-kaart

De machtiging tot verblijf voor onbepaalde duur wordt toegekend indien de afgelegde verklaringen of de klacht van het slachtoffer tot een veroordeling heeft geleid of de parketmagistraat of arbeidsauditeur de tenlastelegging van mensenhandel of -smokkel onder verzwarende omstandigheden weerhouden heeft in de vorderingen.

Humanitaire regularisatie

De minister of diens gemachtigde kan op basis van zijn discretionaire bevoegdheid beslissen het verblijf van een slachtoffer te regulariseren.

Definitieve veroordelingen voor mensenhandel

In 2021 werden er 114 definitieve veroordelingen uitgesproken wegens mensenhandel, 11 meer dan tijdens het coronajaar 2020. Dat aantal is van een vergelijkbaar niveau als in de periode 2017-2019.

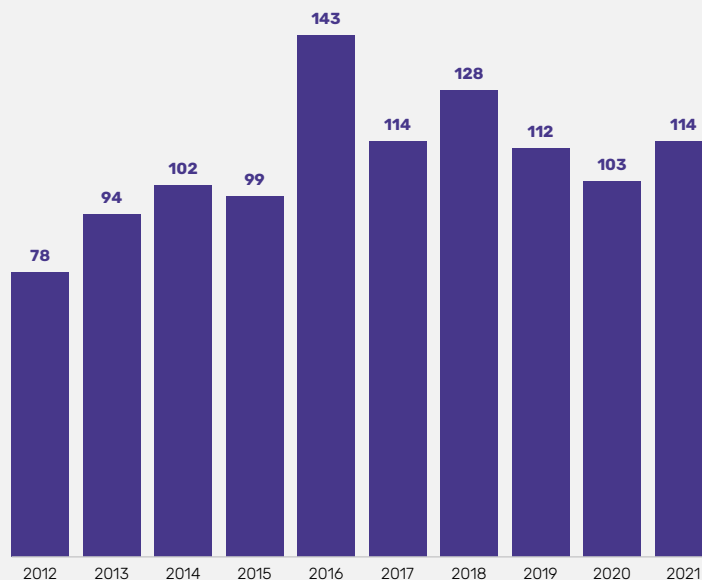
Aangezien een veroordeling mogelijk uit meerdere strafbeslissingen bestaat, ligt het totale aantal straffen hoger dan het aantal veroordelingen. Zo werd er in 2021 over 377 straffen beslist.

Bij 90% van de veroordelingen werd er een gevangenisstraf uitgesproken in combinatie met een boete (al dan niet met uitstel).

In 94 gevallen werd de veroordeelde ontzet uit de burgerlijke rechten en in 57 gevallen was er sprake van een verbeurdverklaring.

Andere soorten straffen komen maar sporadisch voor.

Aantal definitieve veroordelingen voor mensenhandel

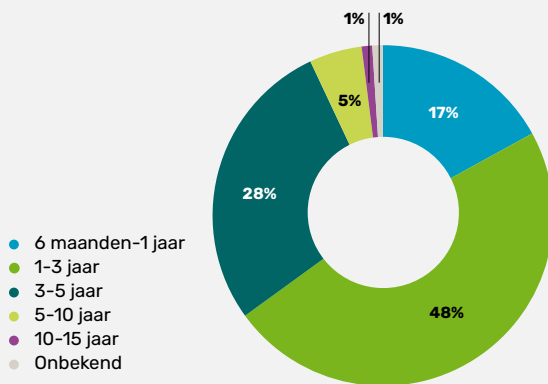

Voornaamste straffen	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Gevangenisstraf	72	82	93	94	128	93	120	100	97	104
Zonder uitstel	36	45	37	41	40	44	63	43	42	46
Met uitstel (volledig of gedeeltelijk)	36	37	56	53	88	49	57	57	55	58
Boete	71	85	99	82	132	109	126	103	97	105
Zonder uitstel	43	54	62	49	73	58	83	51	54	48
Met uitstel (volledig of gedeeltelijk)	28	31	37	33	59	51	43	52	43	57
Verbeurdverklaring	31	40	58	53	64	39	67	58	38	57
Ontzetting uit de rechten (art. 31 van het Strafwetboek)	58	57	73	53	115	71	102	85	77	94
Werkstraf	0	3	3	1	6	2	1	4	0	5
Andere	5	11	3	3	4	7	19	14	12	12
Totaal	237	278	329	286	449	321	435	364	321	377

Methodologische opmerkingen

- Deze cijfers hebben betrekking op het aantal definitieve veroordelingen, waartegen er dus geen beroep meer kan worden aangetekend.
- Aangezien het type uitbuiting niet voor elke veroordeling gekend is, worden deze gegevens geaggregeerd gepresenteerd.
- Een aantal dossiers wordt met enkele maanden vertraging in de databank ingevoerd. Daarom zijn de gegevens voor 2022 nog niet beschikbaar.
- Deze gegevens stemmen overeen met de situatie zoals die op 16 mei 2023 is vastgesteld.

Duur van de uitgesproken gevangenisstraffen in 2021
(met en zonder uitstel)

Wat de duur van de uitgesproken celstraffen betreft:

- Meer dan 3 gevangenisstraffen op de 4 betreffen celstraffen van 1 tot 5 jaar.
- In vijf gevallen werd er een celstraf van 5 tot 10 jaar uitgesproken.
- In een geval werd er een celstraf van 10 tot 15 jaar uitgesproken.

Voornaamste nationaliteiten van de veroordeelden voor mensenhandel in 2021

Nationaliteit	2021
België	42
Onbekend	11
Roemenië	10
Bulgarije	8
Italië	4
Nigeria	4
Turkije	4
Albanië	3
Spanje	3
Frankrijk	3
Marokko	3
Tsjechië	3
Nederland	2
Andere	14
Totaal	103

Net zoals in de jaren voordien is ook in 2021 de nationaliteit van een groot aantal veroordeelden onbekend. Zo kan men de nationaliteit van 11% van de veroordeelden niet achterhalen. De overige veroordeelden vormen een diverse groep met 26 verschillende nationaliteiten.

Net zoals in de afgelopen jaren heeft een groot aantal veroordeelden de Belgische nationaliteit (41% van de gevallen). Andere veelvoorkomende nationaliteiten zijn Roemenië en Bulgarije.